

Spørgsmaal, der ere bragte ind her ved det private Initiativ, nemlig Forslagene angaaende Præmier til Husmænd, Præmier for Husmænds Spadedyrkning samt ogsaa gjennem det jydsk Høvedeselskab til forskjellige almennyttige Foretagender, navnlig Stovplantnings Fremme og Engvandingsaarlæg. Ministeren har søgt at reducere navnlig de sidste Forslag betydelig, idet de fremtræde nu med en langt mindre Sum end den, der af den private Forslagsstiller krævedes, saaledes at nogle af de Betæneligheder, der ledede til ved 2den Behandling at stemme imod Bevillingen, nu maa siges at være hævede. Vi have troet at burde anbefale, at Udtrykket „især Spadedyrkning“ skulde udgaa, idet vi have anset det tvivlsomt, om det virkelig overalt var i den Retning, at Fremskridtene i Virkeligheden helst skulde ske. Det er ikke forekommet os rigtigt at sætte, hvad der saaledes i Almindelighed skulde være Betingelse, idet vi have ment, at der kunde være Tale om saa mange andre Ting end netop Spadedyrkning, der kunde være Middelet til, at Formaalet kunde opnaas. Det er meget muligt, at Spadedyrkning lidt er et af de vigtigste Midler til en forbedret Dyrkning for Handelsplanter, hvor det gjaelder Fodring af Kreaturer, de Bærter, der dog især ere af Betydning; men det forekommer os dog mindre rigtigt at sætte det udtrykkelig frem i Forslaget. Der har været betydelig Meningsforskjel i Udvalget om en anden Betingelse, der har været Spørgsmaal om at stille. Hvis jeg ikke feiler, erklærede den ærede Minister ved anden Behandling, at skulde han bortgive disse Summer, saa vilde han navnlig fordele dem gjennem landøkonomiske Foreninger og lignende Institutioner. Nogle af os have været af den Formening, at det burde sættes som en udtrykkelig Betingelse, ikke blot at de fordeles paa denne Maaade — maatte efter den ærede Ministers Udtalelse var det mindre nødvendigt at sætte det som Betingelse — men tillige, at disse Foreninger tilskjødte et passende Beløb. Man havde først tænkt, at de skulde tilskyde en lige saa stor Sum, som de fik, men det blev fremhævet, at der kunde være fattige Egne, hvor saadanne Foreninger vanskeligt kunde give betydelige Tilskud, og hvor der dog var mest

— ja den allemeste — Grund til at anvende saadanne Præmier, men at dog paa den anden Side saadanne mindre Tilskud kunde have meget at sige, idet der saa maatte gjøres større Opoffelser fra de paagjældende Foreningers egen Side end i de rigere Egne, hvor Bidragene kunde være større, og derfor have vi foreslaaet det forandret til: „under Betingelse af, at der af disses egne Midler anvendes et passende Beløb i samme Diemed“; det er dog kun et Mindretal i Udvalget, der har foreslaaet dette, idet mange andre Medlemmer, der i og for sig havde mindre derimod at indvende, have troet det unødvendigt at fastslaa nogen saadan Betingelse. Det vil ses, at et andet Mindretal har foreslaaet at tilføie: „Denne Sum fordeles ligelig niellem Amtsraadskredsene og uddeles af Amtsrådene efter indhentet Erklæring af Sogneraadene“ og desuden foreslaaet, at Summen skulde forhøies med 500 Rd., for at den derved kunde passe til Fordeling mellem de 21 Amtsradskredse. Flertallet maa afgjort fraraade denne Betingelse, og jeg tror, at Betæneligheden hos enkelte Medlemmer er saa stor, at de ikke ville kunne gaa ind paa den hele Bevilling, om det skulde slaas fast, at det udtrykkelig bestemte, at Ministeren var nødt til at uddele Pengene paa den Maaade. Det, der især vækker vor Betænelighed, er ikke saa meget Spørgsmaalet om Uddelingen gjennem Amtsradskredsene, som meget mere det, at der staar: „Efter indhentet Erklæring fra Sogneraadene“. Vi have nemlig troet, at naar man nu veed, hvordan noget Saadant gaar for sig, navnlig naar det er mindre kommunale Autoriteter som Sogneraad, der skulle have den væsentligste Indflydelse derpaa og afgive Erklæringer, hvorefter Inddelingen skal ske, og at det er over Naboer og Bekjendte, de skulle afgive disse Erklæringer, saa er det naturligt, at Alle have mest Interesse af at Uddelingen sker til deres Naboer og deres Bekjendte. Derfor have vi frygtet, at allerede ved denne Fordelingsmaaade vil Resultatet blive ganske anderledes end, der er tilsigtet, nemlig til virkelig Belønning for udmærket Dyrkning, som kan fremvise som Exempel paa saadan Dyrkning af Rodder. Det kan let blive, jeg vil ikke